

Ocena Rady Nadzorczej mBanku S.A. na temat sytuacji spółki w ujęciu skonsolidowanym z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza dokonując kompleksowej oceny sytuacji Grupy mBanku (określanej dalej także jako „Grupa”) uwzględnia szereg aspektów, w tym kondycję finansową Grupy, zdolność do skutecznego działania na konkurencyjnym rynku, skuteczność systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, zarządzania ryzykiem braku zgodności i audytu wewnętrznego oraz perspektywy rozwoju.

Rok 2021 Grupa mBanku zakończyła stratą, pomimo wypracowania najwyższych w swojej historii dochodów. Łączne dochody Grupy w 2021 roku osiągnęły 6,1 mld zł, co w stosunku do poprzedniego roku oznacza wzrost o 4,2%. Wynik z tytułu odsetek wzrósł o 2,4% rok do roku, a wynik z tytułu opłat i prowizji zwiększył się o 25,3%. Wzrost kosztów działania Grupy w 2021 roku był niższy od dynamiki dochodów, zarówno w ujęciu nominalnym, jak i procentowym. Dzięki wysokiej dochodowości i utrzymaniu dyscypliny kosztowej, wskaźnik kosztów do dochodów (C/I) dla Grupy ukształtował się na poziomie 40,2% wobec 41,1% w 2020 roku.

Obniżyły się odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Koszt ryzyka kredytowego w 2021 roku ukształtował się na poziomie 76 punktów bazowych wobec 119 punktów bazowych w 2020 roku. Jednocześnie zmniejszył się udział należności z utratą wartości (NPL) do 3,9% na koniec 2021 roku wobec 4,8% przed rokiem. Poważnym obciążeniem wyników finansowych Grupy w 2021 roku były koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi.

W związku z brakiem oczekiwanej uchwały Sądu Najwyższego oddaliła się perspektywa rozstrzygnięcia kluczowych zagadnień prawnych dotyczących kredytów mieszkaniowych w walucie. W 2021 roku wyroki sądów orzekających w sprawach walutowych kredytów mieszkaniowych w zdecydowanej większości były dla banków niekorzystne. Jednocześnie nasilił się napływ nowych pozwów składanych przez kredytobiorców. Kwestie kredytów mieszkaniowych w walucie w kontekście ryzyka prawnego były szczegółowo omawiane na każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej.

W grudniu 2021 roku mBank rozpoczął pilotaż programu ugód z klientami spłacających kredyty we franku szwajcarskim, proponując przewalutowanie kredytu na złote i umorzenie części zadłużenia.

Uwzględniając powyższe uwarunkowania i trendy, w 2021 rok Bank utworzył rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi w wysokości 2 758,1 mln złotych, z czego 1 009,8 mln zł to rezerwa na potencjalne koszty programu dobrowolnych ugód z posiadaczami kredytów we frankach szwajcarskich.

W konsekwencji strata netto Grupy za 2021 rok wyniosła 1 178,8 mln zł, wobec zysku netto w wysokości 103,8 mln zł wypracowanego w 2020 roku.

Pomimo straty za 2021 rok, pozycja kapitałowa Grupy jest silna. Wskaźniki kapitałowe kształtują się na bezpiecznym poziomie: łączny współczynnik kapitałowy Grupy na koniec 2021 roku wyniósł 16,6%, a współczynnik kapitału Tier I 14,2%. Grupa ma komfortową pozycję płynnościową i zdywersyfikowany profil finansowania. We wrześniu 2021 roku mBank uplasował pierwszą emisję zielonych obligacji senioralnych nieuprzywilejowanych, zaliczanych do zobowiązań kwalifikowalnych na pokrycie wymogu MREL, który w pełnej wysokości ma obowiązywać od 2024 roku.

Rada Nadzorcza uważa, że utworzone w 2021 roku rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi, są czynnikiem stabilizującym i przyczynią się do bezpiecznego funkcjonowania Grupy w przyszłości.

Wskaźniki adekwatności kapitałowej istotnie powyżej określonych dla Grupy norm nadzorczych, bezpieczny profil płynnościowy, utworzony bufor w postaci rezerw na ryzyko prawne oraz wysoka zdolność do generowania dochodów, przy efektywnym zarządzaniu kosztami, wskazują na wystarczającą odporność Grupy mBanku na potencjalne szoki makroekonomiczne i skutki urzeczywistnienia się ryzyka prawnego dotyczącego kredytów mieszkaniowych.

Warto podkreślić, że główny biznes Grupy, rozumiany jako Grupa mBanku bez segmentu „Walutowe Kredyty Hipoteczne”, w 2021 roku wygenerował zysk netto w wysokości 1 602,7 mln zł, co przełożyło się na wskaźnik zwrotu z kapitału ROE wynoszący 11,9%.

W 2021 roku nastąpił wyraźny wzrost skali działania Grupy. Wartość aktywów na 31 grudnia 2021 roku osiągnęła 199,5 mld zł i była o 11,6% wyższa niż przed rokiem. Wolumen kredytów brutto zwiększył się o 8,0%, a zobowiązania wobec klientów wzrosły o 16,1% rok do roku. Grupa wzmocniła swoje udziały rynkowe w strategicznych obszarach działalności. W minionym roku Grupa wspierała klientów w utrzymaniu płynności finansowej, kontynuowała digitalizację oraz automatyzację procesów, rozszerzyła zakres usług dostępnych w kanałach zdalnych, rozwijała rozwiązania dla eCommerce oraz promowała produkty wspierające zrównoważony rozwój w obszarze środowiska.

W dniu 29 października 2021 roku Rada Nadzorcza zaakceptowała Strategię Grupy mBanku na lata 2021-2025 zatytułowaną „Od ikony mobilności, do ikony możliwości”. Jej integralną częścią jest nowa, ambitna strategia ESG. Rada Nadzorcza jest przekonana, że inicjatywy i działania biznesowe, które będą podejmowane w ramach Strategii, będą skuteczną odpowiedzią na zmieniające się warunki rynkowe i przyszłe wyzwania.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech niezależnych poziomach – liniach obrony.

System kontroli wewnętrznej wspomaga zarządzanie Bankiem poprzez przyczynianie się do zapewnienia skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem oraz zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej obejmuje:

1. Funkcję kontroli, mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji. Funkcja jest realizowana w sposób systematyczny przez pracowników wszystkich szczebli organizacyjnych w ramach:

- monitorowania stałego, polegającego na badaniu wybranych operacji lub czynności wykonywanych w banku,

- weryfikacji okresowej, polegającej na badaniu wybranych operacji lub czynności już wykonanych w celu sprawdzenia adekwatności i efektywności monitorowania stałego.

2. Komórkę do spraw zgodności, mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Zadania komórki do spraw zgodności realizowane są przez Departament Compliance.

3. Niezależną komórkę audytu wewnętrznego, mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej. Zadania niezależnej komórki audytu wewnętrznego realizowane są przez Departament Audytu Wewnętrznego.

Komisja ds. Audytu przekazuje Radzie Nadzorczej opinię o ocenie systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji Zarządu Banku o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, raportów o skuteczności funkcji kontroli, nieprawidłowościach znaczących i krytycznych oraz o statusie planów naprawczych, raportów o zarządzaniu ryzykiem braku zgodności oraz oceny z perspektywy audytu wewnętrznego, a także wyników audytów. Komisja uwzględnia w swojej opinii informacje od podmiotu dominującego, podmiotów zależnych, biegłego rewidenta oraz instytucji nadzorczych (np. KNF), a także od innych podmiotów zewnętrznych. Komisja ocenia działalność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego na podstawie corocznych raportów z działalności przedstawianych bezpośrednio przez Dyrektorów Departamentów Compliance i Audytu Wewnętrznego.

Rada Nadzorcza, bazując na informacjach otrzymywanych w 2021 roku, nie stwierdziła istotnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego) i uznaje, że jest on dostosowany do zakresu i stopnia złożoności działalności Banku, struktury organizacyjnej i systemu zarządzania ryzykiem. W ramach oceny systemu kontroli wewnętrznej Rada Nadzorcza, na podstawie opinii Komisji ds. Audytu, wskazała mocne strony systemu oraz obszary do dalszego doskonalenia. Rada Nadzorcza oceniła, że jednostki odpowiedzialne za funkcję kontroli, zarządzanie ryzykiem braku zgodności oraz audyt wewnętrzny realizowały swoje zadania zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w sposób ciągły, a Zarząd Banku i Komisja ds. Audytu oraz Rada Nadzorcza dostawały odpowiednie raporty i informacje o efektach tych działań. Departament Compliance i Departament Audytu Wewnętrznego miały zapewnioną niezależność działania, określoną odpowiednio w Regulaminie funkcjonowania Departamentu Compliance oraz w Karcie Audytu. Podczas realizacji obowiązków pracownicy tych jednostek wykonywali czynności z zachowaniem niezależności i obiektywizmu, nie realizowali procesów, które podlegały ich kontroli, nie angażowali się w działalność, która mogłaby rodzić konflikt interesów z ich obowiązkami.

Dyrektorzy Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego na bieżąco podejmowali działania mające na celu zapewnianie odpowiednich zasobów kadrowych oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności pracowników tych jednostek.

System zarządzania ryzykiem Grupy opiera się na koncepcji trzech linii obrony.

W banku funkcjonują komitety ryzyka poszczególnych pionów biznesowych: Komitet Ryzyka Bankowości Detalicznej, Komitet Ryzyka Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej oraz Komitet Ryzyka Rynków Finansowych, które kształtują zasady zarządzania ryzykiem oraz określają apetyt na ryzyko w danej linii biznesowej. Zagadnienia dotyczące ryzyka są też istotnym tematem prac innych komitetów działających w banku pod przewodnictwem członków Zarządu.

Bank posiada metodologie i procesy, w których ryzyka są identyfikowane i oceniane w celu określenia ich potencjalnego wpływu na bieżącą i przyszłą działalność. Kompleksowa struktura zarządzania ryzykiem uzupełniona jest spójnym systemem monitorowania i raportowania poziomu ryzyka oraz przekroczeń zdefiniowanych limitów. System raportowania obejmuje kluczowe szczeble zarządcze.

Rada Nadzorcza otrzymuje okresowe raporty przedstawiające ocenę poziomu zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczności działań podejmowanych przez Zarząd.

W sprawach dotyczących ryzyka Rada Nadzorcza działa poprzez Komisję ds. Ryzyka, która sprawuje stały nadzór nad poszczególnymi rodzajami ryzyka, w szczególności nad ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem koncentracji), rynkowym, operacyjnym, płynności, reputacyjnym i biznesowym. Komisja wydaje rekomendacje w sprawach znaczących zaangażowań obciążonych ryzykiem pojedynczego podmiotu gospodarczego.

Prof. Agnieszka Słomka-Gołębiowska

Przewodnicząca Rady Nadzorczej